

**Regularvm Vtrivsqve Ivris Cvm Ampliationibvs Ac
Limitationibvs**

Dueñas, Pedro

Venetiis, 1566

Regvla XXVII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63213](#)

Regulæ utriusque iuris selectæ. 11

Secundo limita, in dictis testium qui corrupti deposuerint, non possunt conualidari consensu partium: Ita concludit Bar. in Auth. at quinsemel, C. de prob. vbi et dicit, quod illud quod solemus dicere, quod publicatis attestationibus non sunt alij testes recipiendi super eisdem articulis, debet intelligi & limitari, nisi interueniat consensus partium. Ita tenet Abb. in c. fraternitatis, de testi, quod dicit communiter tenet Paul. Pari. in d. c. fraternitatis, nu. 53.

Tertio limita, si attestations essent nullæ, eo quia receptæ per iudicem incompetentem, non possunt conualidari consensu partium: per id quod habetur in toto iur. C. si a non compreaudi. & in c. at si clerici, de iudi. Quod verum puto, nisi sua iurisdictio possit prorogari consensu partium: per id quod habetur in l. ij. ff. de iudi. & in l. si qui ex consensu, C. de episco, audien, tractat notabiliter Ias. in l. j. h. & post operis, nu. 11, cum alijs, ff. de noui ope, nuntia.

REGULA XXIII.

Actus & dispositio verificantur in prima vice l. boues, in h. hoc sermone, ff. de verbis sign. Hanc regulam ponit Bar. in l. j. ff. ad l. Jul. maiest. & in l. dotis, la. ij. ff. de iur. do. Hanc regulam limitat quatuor modis. Socin. in reg. 13, in posterioribus, duobus modis per D. Bernardum de Luc. in reg. Dcxiij.

Amplia pluribus modis, & limita septem modis, ut per Feli. in c. innovamus. de treu. & pace, num. 3, cum seq. Alias limitationes ad hanc Regulam vide per Paulum Pari. in consil. 14, nu. 14, in 4. volu. per Carol. R. uin. in consil. lxij, nu. 7, volu. 3, & per Ias. in l. duobus, in h. ei qui nu. 1, & 19, & 20, ff. de iure iur. & in l. diuortio, in h. q. in ann. nu. 12, ff. solu. mat.

Additio, vide And. tiraq. in d. h. hoc sermone, vbi ponit xxxiiij. limi-

REGULA XXV.

Actus intermedius vitiat stipulationem. Hanc Regulam probat tex. in l. continuus. ff. de verb. oblig.

Limita hanc regulam quatuor modis: ut per Rip. in l. stipulatio ista h. qui presens, nu. 17. ff. de verb. oblig.

REGULA XXVI.

Actus nullus executioni mandatur, licet nullus remaneat. Hanc regulam ponit Preposi. vbi etiam quadrupliciter limitat, in c. dilecto, nu. 85, de appella.

REGULA XXVII.

Accusans aliquem tenetur se inscribere ad peñam talionis. Probatur hec Regula in l. si, C. de accusat. & in auth. sed novo iure

B 3 C. de

D. Petri Duen.

C. de adul. per totum. C. & ff. ad Turpil. & de calum. De iure Canonico probatur in c. i. & ij. 2. q. 3. & in c. ii. iij. & iij. & iiiij. v. q. vij. in cuius crimen. 2. q. 8. De iure Regio probatur in l. v. & vir. titu. 20. li. 4. fori. & in l. xix. & xxvj. tit. j. Par. viij. & in l. 92. styli. & ita concludit Ias. in l. transfigere. nu. 3. C. de transa. & in consil. 2. nu. 11. vo. In. j. Alexandrin. consil. xi. nu. 7. vol. j. hanc dicit communem opinionem Matthæus de Afflictis in consti. Neap. lib. j. rub. xiiij. nu. 4. 9. & in eod. lib. rub. xxij. nu. 5. Et dicitur ille calumniator qui falsa crimina scienter proponit, ut probat text. in c. si quem. in. §. notandum, 2. q. 3. & in l. j. in. §. calumniari. ff. ad Turpil. ita concludit Felin. & Ioann. de Imo. in Rubri. de calum. & ibi Docto. Bart. in d. l. j. ff. ad Turpilia. Bernar. de Luco in pract. c. lxx. & sic propriè dicitur quis calumniari, quando ex certa scientia iniuste agit, vel resistit: Ita tenet Iacobus Spiegel in suo Lexico iuris. in verbo, calumnia. Alcia, in l. si calumniantur. ff. de verbo. signific. Et ista poena talionis fuit in l. veteri constituta. Exod. xxij. c. Deute. xix. & postea fuit translatâ ad ll. duodecim tabularum, ut patet in in tit. xxj. de iniuriis. teste ibi Spiegel. & Joan. Oldendor. num. 4. & sic constat legislatores diligenter legisse tabulas Hebreorum: postea tamen fuit renovata pretorij iuris clemètia, ut testatur Aulus Gellius lib. xix. Nocti Atticarum: ubi assignat duas rationes, scilicet incòmoditatè legis, & rependendè poenæ, id est, retaliandè difficultatem: de quæ poena meminit Diuus Augustin. in c. pe. xiiij. q. j. sed de iure Canonico, & Ciuiili, ut supra pater, fuit introducta.

Quam regulam limita quatuor modis, ut per glossi. in l. iiij. C. qui accusar. non poss. in verbo, pagina. quas ampliori stylo sequutus est Hostien. in c. super his de accus. Lucas de Penna ponit alias limitationes ad hanc regulam in rub. C. de dela. lib. x. Et melius quam alibi limitat hanc reg. ulam. xvij. modis, ubi latissime prosequutus est hanc materiam, Ioan. Igneus in l. fideicommissum. nu. 119. usque ad num. 163. ff. ad Senatuscons. Syllani. Est tamen notandum quod de consuetudine prædicta Regula non seruatur, & sic valet consuetudo per quam poena talionis est sublata: ita tenet Bart. in l. si cui ff. de accus. quem sequuntur Ang. & Salic. in autr. sed novo iure. C. de adulti. Hyppol. in pract. cri. §. sequens. nu. 21. Lancel. Dec. in l. transigere. C. de transa. Phil. Deci. eius frater in l. si fugitiui. nu. 22. C. de fer. fugiti. Nicolaus Belon. in consil. xlviij. nu. 12. Felin. in c. super his. num. 5. de accus. Alciat. in lib. viij. patergon. c. 8. Ratio est, ne propter antiquum rigorem accusatores retrahantur ab accusando, & sic delicta remanerent impunita, contra text. in lita vulneratus. §. penul. ff. ad l. Aquil. in c. vt famq. de senten. excom. & hanc opinionem firmat esse veram Matth. de Affl. in consti. Neapol. libr. j. rub. l. au. 1. & in libr. ij. rubr. xiiij. nu. 5. Quod tamen in testibus non habet locum, sed procedit nostra Regula: ita probat text. in l. j. in. §. præterea. ff. de sacer. ubi probatur quod falsus testis in causa homicidij. punitur tamquam homicida, si dolq. malo deponat: & ita per illum text. tevet Bald.

Regulæ utriusque iuris selectæ. 12

Bald. in c. j. in §. iniuria de pace iur. fit. in V. si. feu. & in I. iij. C. de reb. credi. Corser. in sing. inci. testis. el. 12. Ias. in I. & si II. nu. 5. C. si contra ius vel viii. publi. & in I. si duo patroni. §. si. nu. 5. ff. de iure iur. in §. item si quis postulante. nu. 64. Insti. de actio. Barthol. Chas. in con. sue. Burgund. rub. j. in tit. des justices. fol. 14. col. iij. nu. 15. pro quo est gloss. in c. rex debet furt. xxij. q. v. probatur de iure nostro regio in I. xxvi. rit. xj. par. 3. & in I. 83. Tauri.

REGULA XXVIII.

Accusatio facta de crimine, vel inquisitio tanquam commissa certo tempore vel loco, si probetur de alio tempore, vel loco, debet sequi absolvitio. Hæc regula probatur in I. denuntiasse. in §. quid tamen ff. de adult. ponitur per Docto. in I. si per alium. in §. docere. ff. ne quis eum, qui in ius vocat, est vi exi. Iaso. in I. interpositas. C. de trans. Floria. in I. si cui. ff. que admo. seruit. amittā. Angelus in I. quid ergo. §. pena grauior. ff. de infami. Canon. in c. licet causā, de probationibus.

1. Limita primo, quando locus vel tempus non esset variabile: quia esset impossibile quod sit nisi unum: quia tunc licet non probetur locus vel tempus in accusatione deductum, debet sequi condemnatio, ex quo locus vel tempus non alterat ipsum factum vel poenam: Ita tenet Ange. de Perus. in d. §. quid tamen nn. 4.

2. Secundo fallit, quando inquisitus esset confessus delictum: Ita tenet Angel. in I. si vacantia. col. 33. versi. quero si inquisitus. C. de bonis vacan. lib. x. de quo vide Bald. qui videretur aliter dicere in I. quoniam in ff. ff. de his qui not. inf.

3. Tertio limita, quando in inquisitione esset clausula, quæ communiter solet aponi, videlicet super quibus omnibus & singulis procedere intendit simul & diuissim, & omni meliori modo quo potest: Ita tenet Bald. in I. et si seuerior. C. de his qui not. inf. Flor. in I. in delictis. in §. si detracta. in ff. de noxa. Ange. Aret. in tracta, maleficio, in pat. & super quibus omnibus & singulis, nu. 4.

REGULA XXIX.

Accusatus non potest reaccusare accusatorem suum post nomen rei receptum inter eos. Probatur hæc Reg. in I. is qui reus. ff. de pub. iud. in I. neganda. C. qui accusa, non poss. in c. neganda. 3. q. 2. de iure Regio. tex. in I. 4. tit. j. par. 6.

Limita hanc Regulam decem modis, vt per Maria. Soci. in c. ex literis. a. nu. 69. usque ad nu. 79. de mutuis petitio, ubi in nu. 65. ponis quando dicatur nomen rei receptum inter eos.

REGULA XXX.

Ad compromissum faciendum iudex partes litigantes cogere non posse. B 4 test.